

నామట్టుకు నాకే ఆశ్చర్యం వేసింది.

ఎన్నడూ ఏ వుస్తకాన్ని అంత శ్రద్ధగా చదవని నేను అన్నివందల పేజీలున్న ఆ నవలని రెండు మార్లు ఆమూల్యగ్రం ఎలా చదివానో, చదివి యిష్ట వడ్డానో యిప్పటికీ ఆశ్చర్యమే.

ఇన్నేళ్ళాచి నా హాబీలేమిటంటే - స్నేహితులతో గడవడం; సినిమాలూ, మికార్లు; రేడియో వినడం - టీవీ చూడడం - ఇవే - అంతకుమించి ఎప్పుడూ ఏ వుస్తకమూ చదివిన పాపాన పోలేదు. చిన్నప్పుడు హైస్కూల్లో చదివేటప్పుడు సెలవుల్లో ఏదైనా వుస్తకం చదవమని నాన్నగారు 'సాహసగాధలున్న వుస్తకాలిస్తే ఆయన ఇంట్లో వున్నంతసేపూ పేజీలు తిప్పి, బొమ్మలు చూసి ఆయనటు వెళ్ళగానే వుస్తకాన్ని ఓమూల పారేసి స్నేహితులతో ఆటకీ వెళ్ళిపోయే వాడిని.

కాలేజీ చదువు వెలగబెట్టినా అదృష్టవశాత్తూ ఆ కాలేజీ లైబ్రరీలో విద్యార్థులకు వనికొచ్చే ఒక్క వుస్తకమూ వుండేదేకాదు - అంచేత లైబ్రరీ వుస్తకం తీసుకుని చదివే బాధలేకుండా పోయింది -

ఇక ఉద్యోగమొచ్చాక పైన చెప్పిన హాబీలే తప్ప వుస్తక వరసం ఎప్పుడూ లేదు.

అటువంటిది కల్పన చెప్పడంతో వుస్తకాలు అద్దె కిచ్చే పాపులో ఆ వుస్తకం అద్దెకు తీసుకు మరీ చదవాలివచ్చింది.

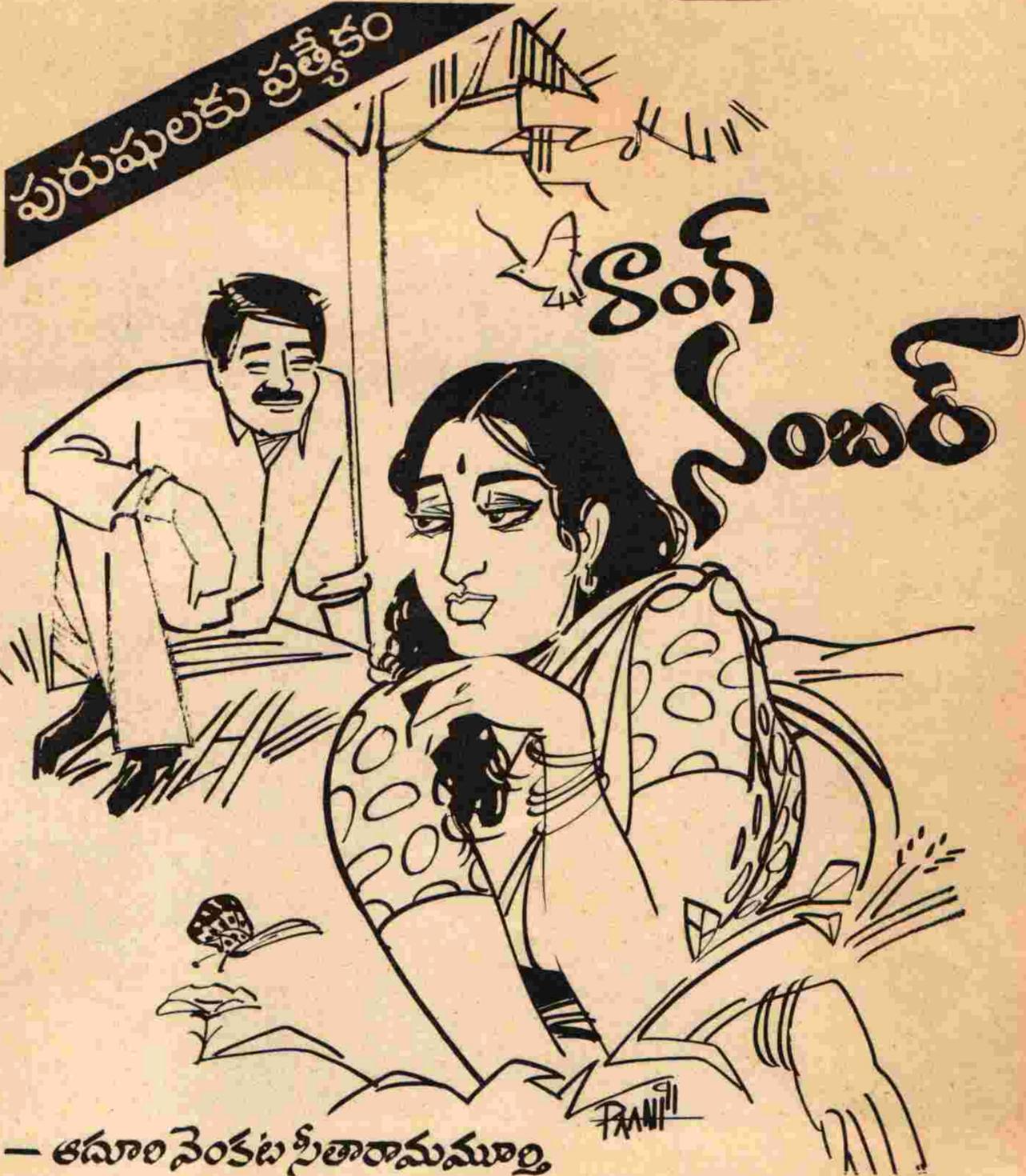
కల్పన నా స్నేహితురాలే కాదు. కొద్దిరోజుల్లో నా జీవిత భాగస్వామిగా కూడా కాబోతోంది. అందుకే ఆమె మెచ్చుకున్న వుస్తకాన్ని చదవక తప్పలేదు - మొదటిసారి ఆమె మెప్పుకోసమే ఆ నవల చదవాలనుకున్నాను - అయితే ఒకమారు చదివాక అందులోని సహజమైన వర్ణనలూ కళ్ళకు కట్టినట్లుండే ఆ సంఘటనలూ, ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించే మలుపులూ నన్ను నిజంగానే ఆకట్టుకున్నాయి. అందుకే వారంరోజుల్లోనే మళ్ళీ తెచ్చి చదవాలని పించింది—

ఆ నవల రచయిత రవచంద్రమూర్తి గురించి కల్పన చాలా గొప్పగానే చెప్పింది - తెలుగునాట చెప్పుకోతగ్గ మొదటి వదిమంది రచయితల్లో అతనికొకడు - రచయితగా పరిచయమైన నుమారోక అయిదేళ్ళలోనే ఓ యిరవై వరకూ నవల రాజాల్ని రాసేసి, అశేషాంధ్ర పాఠకుల్ని ఆకట్టుకుని, వారి అభిమానాన్ని చూరగన్నాడట. ఈ ఉపోద్ఘాతంతోనే అసలు నేనా నవలను చదవడానికి ఉపక్రమించింది.

ఎటువంటి రచనకైనా చదవించే గుణం ప్రధానం. తర్వాత ఆ రచనద్వారా విజ్ఞానంతో పాటు కొంత మనోవికాసం కూడా పాఠకుడికి కలగాలి - రచనలో రచయిత చెప్పే సందేశం వుండాలి - ఇలా కల్పన చెప్పిన విషయాలన్నీ రవచంద్రమూర్తి నవలలో వున్నట్లు నా కన్పించింది—

అయితే ఆ నవల నన్నొంతలా ఆకట్టుకుందంటే రెండుమార్లు చదవడమే కాకుండా ఆ రచయిత అభిమానిగా మారిపోయి ఆయన నవలలు ఒకదాని తర్వాత మరొకటి చదువుతూ, రచయిత తెలివి తేటలకు ఉప్పొంగిపోతూ చివరకి అతని ఎడ్రను సంపాదించి ఆయనతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపే స్థితికొచ్చాను.

రచయిత రవచంద్రమూర్తిలో నన్ను గొప్పగా ఆకర్షించిన విషయం ఆయన మేధస్సు - మేధస్సు అనేకంటే జ్ఞాపకశక్తి అంటే బావుంటుందేమో! నవల నడిపించడంలో; పాత్రలను ప్రవేశ పెట్టడంలో రచయిత చూపించిన చాకచక్యం కొత్తగా వుంటుంది - ప్రతి పాత్రనూ సహజరీతిలో మల్పి ఆ పాత్ర లేకపోతే కథ కుంటుబడదేమో అనిపించేలా తీర్చిదిద్దారు - అరవై ప్రకరణాలుగా

— ఆడూరి నెంకట స్వీతారామమూర్తి

విభజించిన ఆ నవలలో రెండవ ప్రకరణంలో ప్రవేశ పెట్టబడిన ఓ చిన్న పాత్రను సైతం యాభైనాలుగో ప్రకరణంలో తిరిగి ప్రవేశపెట్టి ఓ సంఘటన ద్వారా ఆ పాత్ర ఔచిత్యాన్ని నిరూపించి, ఆ పాత్రకు న్యాయాన్ని చేకూర్చారు - అలాగే తొమ్మిదో ప్రకరణంలో జరిగిన ఓ చిన్న సంఘటన చివరి ప్రకరణంలో ప్రాముఖ్యాన్ని సంతరించుకుంటుంది - ఇలా ప్రతి చిన్న విషయంలోనూ రచయిత మేధ, జ్ఞాపకశక్తి చదువుతున్నవారికి 'అబ్బా' అనుకునేలా చేస్తాయి.

ఈ కారణాల చేతనే నేనతనికి అంత త్వరగా అభిమానినయ్యాను—

రవచంద్రమూర్తికి నేనురాసిన మొట్టమొదటి ఉత్తరానికి వారం రోజుల లోపే జవాబు వచ్చింది. అది చూసి ఎంత ఆనందపడిపోయానో నేను మరింత ఆనందించే విషయం మరొకటి జరిగింది - నేను యిష్టపడ్డ ఆ నవల త్వరలో సినిమాగా రాబోతోందట - ఆ విషయంపై నా ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ రవచంద్రమూర్తికి ఉత్తరం కూడా రాసేను. ఆయనతో న్యాయంగా మాట్లాడాలని వుందనే నా కోర్కెను ఆ ఉత్తరంలోనే బహిర్గతం చేసేను.

నుమారోక నెల తర్వాత ఆయననుండి రిపై వచ్చింది - నా సంతోషానికి హద్దేలేకుండా పోయింది—

ఆ సినిమా మాటింగు మా వూళ్ళనే నట - తనొచ్చినపుడు తప్పక కల్చుకోవచ్చునంటూ రాశాడు—

మరో నెలరోజుల్లోనే మా వూళ్ళ ఆ సినిమా మాటింగు మొదలయింది.

రవచంద్రమూర్తి ఆ చిత్రానికి మాటలు నమ

కూరుస్తున్నారు - ఆయనుండే తేదీల వివరాలు తెల్పుకుని ఓరోజు ఉదయమే హెటల్లోకి వెళ్ళాను. నేననుకున్నంత హడావుడిగా లేదక్కడ. పేరు చెప్పి అడిగేసర్కి రూంనంబరు చెప్పింది రిసెప్షనిస్టు - ఆయన రూంలోనే వున్నట్లు చెప్పిందామె.

గది తలుపు గడియ పెట్టిలేదు. రెండుమార్లు తలుపు తట్టి తెరచి లోపలికి తొంగి చూశాను—

“ఎవరూ?” అంటూ లోపల్నించి గంతు వినిపించింది—

ధైర్యంగా లోపలికి అడుగుపెట్టేను. చాల పెద్దగది - ఏ.సి. రూం కావడంవల్ల చాలా చల్లగావుంది. గదికి మధ్యలో డబుల్కోట్ మంచం వుంది. ఎన్నో వుస్తకాలలో ఆయన ఫాటో చూసి వుండటాన మంచంమీద శాలువా కప్పుకుని పడుకున్న వ్యక్తిని రవచంద్రమూర్తిగా గుర్తించడానికాట్టేసేపు వట్టలేదు నాకు—

నాపేరు, వివరం చెప్పి పరిచయం చేసుకున్నాను.

సీన్ డిస్కస్ చేస్తూ రాత్రి చాలా పొద్దుబోయి పడుకున్నారట. సాయంకాలం వస్తే మాట్లాడుకోవచ్చు అన్నారు.

నాకెందుకో ఆయన నన్ను గుర్తించలేదని పించింది. ఆమాటే అడిగాను “నన్ను గుర్తించారా” అని—

ఈమాట ఆయన ముఖం అదోలా మారింది— నిజానికాయన నన్ను గుర్తించలేదు—

“సారీ. రాత్రి నిద్రలేకపోవడం వల్ల అనీజీగా వుంది. సాయంకాలం రండి. మాట్లాడుకుందాం”

అన్నారు.

ఎంతైనా తెలుగువారి అభిమాన రచయిత. ఆయనకు వందలకొద్దీ అభిమానులుండొచ్చు - వారిలో నేను గుర్తు లేకపోవడంలో ఆశ్చర్యంలేదు - కానీ వారం రోజుల క్రితమే వచ్చే తేదీలనూ యితర వివరాలనూ తెలిపి కలుసుకోమన్న ఆయనే గుర్తించకపోవడం కాస్త ఆశ్చర్యమే అనిపించింది—

రాత్రి డిన్నర్ చేసిన నబ్బళ్లు ప్రభావంకూడా కొంత వుండి వుండొచ్చని సరిపెట్టుకున్నాను. నాపేరు, వివరాలూ మళ్ళి చెప్పాను.

ఈమారు గుర్తించినట్టు నవ్వొచ్చింది. “మీరా. నా ఉత్తరం అందిందన్నమాట” అంటూ కూర్చోబోయారు.

“మిమ్మల్ని యిబ్బంది పెడుతున్నందుకు సారీ. సాయంకాలం వస్తాను” అన్నాను.

“తప్పకుండా రండి” అని ఆయన అంటూంటే వచ్చేశాను.

** ** *

అనుకున్నవి అనుకున్నట్టే జరిగితే యీ కథలన్నీ ఎందుకూ?

వివరీతమైన వర్ణం—ఇంట్లో అనుకోని అతిథులూ మరో మూడురోజుల వరకూ నేను వెళ్ళలేక పోయాను.

ఎక్కడిమందికోగాని రాని అవకాశం. అభిమానించే రచయితను కల్పాకుని మాట్లాడడం - నాకొచ్చింది. అయితే ఏం లాభం? నేవెళ్ళే సరికే యూనిట్ అంతా వెళ్ళిపోయినట్టు తెల్సింది - నిరాశ వడిపోయాను.

“మళ్ళీ వచ్చే అవకాశముందా” అనే నా ప్రశ్నకు ఆశాజనకమైన నమాధానమే వచ్చింది హెటల్ రిసెప్షనిస్టు నుంచి—

సినిమా చిత్రీకరణ పూర్తవలేదనీ; మరో ఇరవై రోజుల్లో ఆ యూనిట్ అంతా వస్తారనీ తెల్సింది.

డేట్లు తీసుకుని ఈమారు ఖచ్చితంగా రచయిత రవిచంద్రమూర్తిని కల్పి నేను రానందుకు క్షమాపణలు కోరి మాట్లాడాలనుకున్నాను—

ఆరోజు రానేవచ్చింది—

ఆఖరి పెద్దయ్యలకోసం వచ్చిన రవిచంద్ర మూర్తిని కల్పాను—

పైజామా, సిల్కులాల్సీ, అందమైన క్రాఫ్తా — అచ్చం రచయితలాగే వున్నారాయన. ఈమారు ఆయనతో ఆయన స్నేహితుడెవరో కూడా వున్నారూంట్లో. మాటలు ఆపి నావంక చూశారు రవిచంద్ర మూర్తి.

నేను ఆయనను చూసి వలకరింపుగా నవ్వేశాను—

ఎవరన్నట్టు చూశారాయన నావంక. నిజంగా నీరుగారిపోయాను.

ఏ రచయిత జ్ఞాపకశక్తికి, రచనాశక్తికి అబ్బురపడి అతనిని అభిమానించానో, ఆ రచయితే పరిచయమైన వ్యక్తిని ఇరవై రోజుల వ్యవధిలో మర్చిపోయి కొత్తగా చూస్తే అవమాన మనిపించింది.

నాపేరు చెప్పి “నేనెవరో గుర్తించారా” అన్నాను ఆశచావక.

“అత గుర్తొచ్చింది. వేపం గురించి డైరెక్టర్ గారికి రికమెండ్ చేయమని క్రితంసారి వచ్చారు కదూ—” అని తలతిప్పేసి,

“నా నెక్స్ట్ పిక్చర్లో చూద్దాలంటే” అని తేల్చాడు.

నేనేం తక్కువనదల్చుకోలేదు—

“మీరు... రవికిరణ్ ఏజెన్సీస్ మేనేజర్ చంద్ర శేఖర్కాదా? నేను వారితో వసుండి వచ్చాను. సారీ” అంటూ వచ్చేశాను—

నావంక ఆయన చూసిన చూపు నేనెప్పటికీ మర్చిపోలేను.

మతిమరుపు? బాధపడకండి!

“మీపేరు ఏమన్నారు” అని అడుగుతారు పేరు చెప్పిన రెండు నిమిషాలకే కొందరు.

“అన్నపూర్ణలోనేగదూ మీరు దిగింది. రూమ్ నంబర్ ఎంత” అని అడిగి 451 అంటే 541 అని బుర్రలో రికార్డు చేసుకొని, అన్నపూర్ణా హెటల్కి వెళ్ళి 145 ఏ ఫ్లోర్లో వుందో తెలుసుకుని 154 రూమ్ తలుపు తట్టారు మరికొందరు.

బజారులో కారు పార్కు చేసి షాపింగ్ పూర్తిచేసి కారు ఎక్కడ పార్కు చేశారో వెతుక్కుంటారు ఇంకొందరు.

నువ్వుల నూనె కొనడానికి వెళ్ళి వేరుశనగ నూనెకొని తెచ్చి ఆముదం తాగిన మొహం పెట్టారు కొందరు.

ఇవన్నీ జ్ఞాపకశక్తి లేక జరుగుతున్నవేనా? “నేను ఎందుకు గుర్తుపెట్టుకోలేకపోతున్నాను” అని చిన్న విషయాలు మరచిపోతున్నవారు ఒక్కసారి ఆలోచిస్తే...

మరచిపోవడం చాలా సాధారణమైన విషయం. నహజమైన విషయం. “క్రిందటి వారం ఏం జరిగిందో మరచిపోయాను” అంటారు కొందరు. ‘మరచిపోయాను’ అని చెప్పగలగడమూ జ్ఞాపకానికి సంబంధించిన విషయమేగదా!

ఉద్యోగానికి వెళ్ళే స్త్రీలు, పిల్లల తల్లులు, వ్యాపారవేత్తలు సాధారణంగా చిన్నచిన్న విషయాలు మరచిపోతూవుంటారు. ఉతికిన బట్టలు ఇస్త్రీచేయడం, కళ్ళజోడు పెట్టిన చోటు, నెయిల్ కట్టర్ పెట్టిన ప్రదేశం... ఇవే వీరు మరచిపోయే విషయాలు. ఇటువంటి చిన్నచిన్నవి మరచిపోయే వీరు పెద్ద సంగతులు ఎలా గుర్తువుంచుకోగలరు. అదే గొప్ప విషయం!

కొంతమంది ‘నాకు జ్ఞాపకం వుండదు’ అంటారు. అసలు విషయం ఏమిటంటే అలా చెప్పేవారు ఇతరులు చెప్పే విషయాన్ని

వినిపించుకోరు. వినవలసిన సమయంలో మనసుని ఇంకోచోట నిలుపుతారు. ఒకేసారి నాలుగు విషయాల గురించి ఆలోచించే వారు చిన్న విషయాన్నే గుర్తుంచుకోలేరు. అలాగే వివరీతమైన తలనొప్పి, భరించలేని కడుపునొప్పి వున్నప్పుడు ఇతరులు చెప్పే విషయాలు వినాలని ఆసక్తి వుండదు.

వయసు పెరుగుతూ వుంటే జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుతుంది అంటారు. కానీ వయసులో వున్న వారికీ ఈ సమస్య వుంది. హెమామ్మెంట్స్ చెయ్యడం మరచిపోయే పిల్లలు వుంటారు. అలాగే అనేక వనికీరాని విషయాలు జ్ఞాపకం వుంచుకునే పెద్దలు చిన్నవిషయాల మాట మరచిపోతారు.

అందుకే జ్ఞాపకశక్తికి ఎప్పుడూ పదును పెట్టాలి. ఇదీ ఒక వ్యాయామమే. ఈ ‘వ్యాయామం’లో మూడు భాగాలు వున్నాయి.

ఒకటి — ఏకాగ్రత. కావలసిన విషయం మీద ఎప్పుడూ దృష్టి నిలపాలి. ఆ విషయం ముఖ్యమయినదయి వుండాలి. అనవసరపు వాటికి ప్రాధాన్యత యిచ్చి కాలాన్ని వృధా చేసుకోవడం మంచిదికాదు. ముఖ్యమయిన విషయాలని చిన్న వుత్సకంలో ‘నోట్’ చేసుకోవడం అన్నివిధాలా ఉత్తమం.

రెండు — ఊహించుకోవడం. ఒక విషయం గురించి ఊహించుకుంటే దానిని గుర్తుపెట్టుకోవడం సులభం. అయితే ఊహించుకునేది స్పష్టంగా వుండి, దాని గురించి ఒక అవగాహన ఏర్పరచుకోవాలి.

మూడు — జతచేయడం. జ్ఞాపకం వుంచుకోదలచిన దానిని ఇంకొకదానితో జతచేయాలి. అది ప్రధాన విషయమయినప్పుడు జ్ఞాపకం వుంచుకోవలసినదీ సులభంగా వెంటనే గుర్తుకువస్తుంది. సూపర్మార్కెట్కి వెళ్ళాలని జ్ఞాపకం పెట్టుకుంటే, అక్కడికి వెళ్ళాక కావలసినవి వెంటనే గుర్తుకు వస్తాయి.

అలా సహజరీతులలో జ్ఞాపకశక్తిని కాపాడుకోవచ్చు. ‘మతిమరుపు’ అని అప్పుడూ ఎవరయినా అన్నా బాధపడనక్కరలేదు. అమెరికాలో ఒక ప్రసిద్ధ సంస్థ జ్ఞాపకశక్తిని కాపాడుకోడానికి, పెంచుకోడానికి ఒక ‘మాత్ర’ తయారుచేసింది. అన్నట్లు దానిపేరు ఏమిటి?... జ్ఞాపకం రావటంలేదు!

— డా.ప్ర.